

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
RYSIŲ REGULIAVIMO TARNYBOS
DIREKTORIUS**

**ĮSAKYMAS
DĖL ŪKIO SUBJEKTO TEO LT, AB, TURINČIO DIDELĘ ĮTAKĄ SKAMBUČIŲ
UŽBAIGIMO TEO LT, AB VIEŠAJAME TELEFONO RYŠIO TINKLE, TEIKIAMAME
FIKSUOTOJE VIETOJE, RINKOJE**

2009 m. gruodžio 24 d. Nr. 1V-1519
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo (Žin., 2004, Nr. 69-2382) 15 straipsnio 1 dalimi, 16 straipsnio 1 dalimi, 4 dalies 3 punktu, 9 ir 15 dalimis, 17 straipsnio 1, 3, 5, 6 ir 8 dalimis ir Rinkos tyrimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos direktoriaus 2004 m. rugsėjo 17 d. įsakymu Nr. 1V-297 (Žin., 2004, Nr. 141-5174) 20, 21, 24 ir 25 punktais, atsižvelgdamas į 2007 m. gruodžio 17 d. Komisijos rekomendaciją 2007/879/EB dėl elektroninių ryšių sektoriaus atitinkamų produktų ir paslaugų rinkų, kurioms gali būti taikomas *ex-ante* reguliavimas pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2002/21/EB dėl elektroninių ryšių tinklų ir paslaugų bendrosios reguliavimo sistemos (OL 2007 L 344, p. 65) ir 2009 m. gegužės 7 d. Europos Komisijos rekomendaciją 2009/396/EB dėl skambučių užbaigimo fiksuotojo ir judriojo ryšio tinkluose tarifų reguliavimo ES (OL 2009 L 124, p. 67) (toliau – EK rekomendacija dėl skambučių užbaigimo tarifų reguliavimo) bei išnaginėjęs Skambučių užbaigimo individualiuosiuose viešuosiuose telefono ryšio tinkluose, teikiamuose fiksuotoje vietoje, rinkos tyrimo metu juridinių asmenų pateiktus atsakymus į Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos (toliau – Tarnyba) 2009 m. balandžio 16 d. raštu Nr. (43.4)-1B-2332 pateiktą Skambučių užbaigimo individualiuose viešuosiuose telefono ryšio tinkluose, teikiamuose fiksuotoje vietoje, rinkos tyrimo anketą ir atsižvelgdamas į Tarnybos direktoriaus 2009 m. gruodžio 24 d. patvirtintą Skambučių užbaigimo individualiuose viešuosiuose telefono ryšio tinkluose, teikiamuose fiksuotoje vietoje, rinkos tyrimo ataskaitą Nr. (43.4) LD-2230 (toliau – Ataskaita):

1. N u s t a č i a u i r k o n s t a t u o j u :

1.1. Skambučių užbaigimo individualiuosiuose viešuosiuose telefono ryšio tinkluose, teikiamuose fiksuotoje vietoje rinka apibrėžta kaip nurodyta Ataskaitos 2.3 skyriuje, t. y. TEO LT, AB teikiama skambučių užbaigimo TEO LT, AB viešajame telefono ryšio tinkle, teikiamame fiksuotoje vietoje, paslauga (toliau – skambučių užbaigimo paslauga) sudaro atskirą Skambučių užbaigimo TEO LT, AB viešajame telefono ryšio tinkle, teikiamame fiksuotoje vietoje (toliau – Tinklas) rinką Lietuvos Respublikoje.

1.2. Atliktas tyrimas dėl konkurencijos Skambučių užbaigimo TEO LT, AB Tinkle rinkoje veiksmingumo parodė, kad konkurencija atitinkamoje rinkoje nėra veiksminga, nes:

1.2.1. Išanalizavus pagrindinius kriterijus (rinkos dalį, įėjimo į rinką barjerus, potencialią konkurenciją bei pirkėjo derybinę galią), kuriais remiantis sprendžiama, ar konkurencija Skambučių užbaigimo TEO LT, AB Tinkle rinkoje yra veiksminga, nustatyta, kad:

1.2.1.1. TEO LT, AB užima 100 procentų Skambučių užbaigimo TEO LT, AB Tinkle rinkos.

1.2.1.2. Įėjimo į Skambučių užbaigimo TEO LT, AB Tinkle rinką barjerai dėl technologinio negalimumo teikti skambučių užbaigimo paslaugą TEO LT, AB Tinkle kitam ūkio subjektui yra absoliutūs.

1.2.1.3. Skambučių užbaigimo TEO LT, AB Tinkle rinkoje potencialios konkurencijos nėra.

1.2.1.4. Nesant konkurencinio spaudimo didmeninėje Skambučių užbaigimo TEO LT, AB Tinkle rinkoje, Skambučių užbaigimo TEO LT, AB Tinkle rinkoje kitas operatorius pirkėjo derybinės galios neturi ir negali daryti vienusės lemiamos įtakos operatoriumi TEO LT, AB.

1.2.2. Atlikus konkurencijos Skambučių užbaigimo TEO LT, AB Tinkle rinkoje analizę, kaip nurodyta Ataskaitos 3.3.6 skyriuje, nustatytos šios konkurencijos problemos:

1.2.2.1. TEO LT, AB savo Tinkle taiko per aukštas skambučių užbaigimo kainas.

1.2.2.2. TEO LT, AB turi motyvų ir galimybių nesuteikti prieigos prie skambučių užbaigimo TEO LT, AB Tinkle paslaugos.

1.2.2.3. TEO LT, AB turi motyvų ir galimybių taikyti papildomus užmokesčius už tinklų sujungimo tašką, nors pats tokių užmokesčių viešojo fiksuoto telefono ryšio operatoriams nemoka.

1.2.2.4. TEO LT, AB turi motyvų ir galimybių sau ir kitiems ūkio subjektams taikyti skirtingas kainas analogiškiems skambučių užbaigimo paslaugos tipams priklausomai nuo skambučio inicijavimo kilmės.

1.3. Kaip nurodyta Ataskaitos 4.4 skyriuje, ūkio subjektą TEO LT, AB sudaro TEO LT, AB kartu su susijusiais juridiniais asmenimis, t. y. UAB „Baltic Data Center“, UAB „Kompetencijos ugdymo centras“, UAB „Lintel“, UAB „Omnitel“, UAB „Verslo investicijos“ ir VšĮ „TEO sportas“.

2. P r i p a ž ĩ s t u ūkio subjektą TEO LT, AB turinčiu didelę įtaką Skambučių užbaigimo TEO LT, AB Tinkle rinkoje, kaip nustatyta Ataskaitos 4.4 skyriuje, nes:

2.1. Ūkio subjekto TEO LT, AB teikiamą skambučių užbaigimo paslaugą privalo pirkti kiti ūkio subjektai, kurių teikiamų viešųjų telefono ryšio paslaugų gavėjai skambina TEO LT, AB abonentams.

2.2. Ūkio subjektas TEO LT, AB kontroliuoja prieigą prie savo abonentų (natūralus technologinis barjeras).

2.3. Nesant konkurencinio spaudimo Skambučių užbaigimo TEO LT, AB Tinkle rinkoje, kitas operatorius Skambučių užbaigimo TEO LT, AB Tinkle rinkoje neturi pirkėjo derybinės galios ir negali daryti vienusės lemiamos įtakos operatoriaus TEO LT, AB Tinkle taikomoms skambučių užbaigimo ir susijusių priemonių kainoms.

2.4. Skambučių užbaigimo TEO LT, AB Tinkle rinkoje potencialios konkurencijos nėra.

3. P a l i e k u g a l i o t i visa apimtimi ūkio subjektui TEO LT, AB Tarnybos direktoriaus 2005 m. gruodžio 29 d. įsakymo Nr. 1V-1166 „Dėl ūkio subjekto AB „Lietuvos telekomas“, turinčio didelę įtaką skambučių užbaigimo AB „Lietuvos telekomas“ viešajame telefono ryšio tinkle, teikiamame fiksuotoje vietoje, rinkoje“ (Informaciniai pranešimai, 2006, Nr. 1-3) 3.1, 3.2, 3.3 ir 3.5 punktuose nustatytus įpareigojimus, nes, kaip nurodyta Ataskaitos 5.3 skyriuje, nuo 2008 m. Tarnybos atlikto skambučių užbaigimo Tinkle rinkos tyrimo, konkurencijos problemos, nustatytos Skambučių užbaigimo TEO LT, AB Tinkle rinkoje nepasikeitė. Šie įpareigojimai yra atitinkantys problemų, nustatytų Ataskaitos 3.3.6 skyriuje, prigimtį, proporcingi ir pateisinami elektroninių ryšių veiklos reguliavimo tikslais ir principais, nurodytais Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo 1 straipsnio 5 dalyje ir 2 straipsnio 1 dalyje:

3.1. Įpareigojimas suteikti prieigą, nurodytas Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo 21 straipsnio 1 dalies 1, 2, 3, 5, 6, 7 ir 9 punktuose.

3.2. Nediskriminavimo įpareigojimas, nurodytas Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo 19 straipsnio 1 dalyje.

3.3. Skaidrumo įpareigojimas, nurodytas Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo 18 straipsnio 1 dalies 1, 2, 3, 4, 5 punktuose bei to paties straipsnio 2 dalyje.

3.4. Apskaitos atskyrimo įpareigojimas, nurodytas Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo 20 straipsnio 1 dalyje.

4. P a k e i č i u, ūkio subjektui TEO LT, AB Tarnybos direktoriaus 2005 m. gruodžio 29 d. įsakymo Nr. 1V-1166 3.4 punkte nustatytą įpareigojimą į Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo 23 straipsnio 1 dalyje numatytą kainų kontrolės ir sąnaudų apskaitos įpareigojimą, kuris yra atitinkantis problemų, nustatytų Ataskaitos 3.3.6 skyriuje, prigimtį, proporcingas ir pateisinamas elektroninių ryšių veiklos reguliavimo tikslais ir principais, nurodytais Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo 1 straipsnio 5 dalyje ir 2 straipsnio 1 dalyje, dėl priežasčių, išvardytų

Ataskaitos 5.3.1.1 ir 5.3.1.2 skyriuose. TEO LT, AB privalo pradėti vykdyti šį įpareigojimą nuo šio įsakymo įsigaliojimo dienos. Vykdydamas šį įpareigojimą ūkio subjektas TEO LT, AB privalo:

4.1. nuo 2010 m. sausio 1 d. iki Tarnyba apskaičiuos kainas pagal EK rekomendacijoje dėl skambučių užbaigimo tarifų reguliavimo numatytą sąnaudų apskaitos metodiką, tačiau ne ilgiau nei iki 2012 m. gruodžio 31 d., taikyti tokias skambučių užbaigimo TEO LT, AB Tinkle paslaugos bei su skambučių užbaigimo paslaugos teikimu susijusių priemonių kainas:

Paslauga	Kaina nuo 2010-01-01	Kaina nuo 2011-01-01	Kaina nuo 2012-01-01
<i>Tinklus sujungiant vietiniame tinklų sujungimo taške</i>			
Skambučio užbaigimas, piko laiku*, ct/min (be PVM)	3,56	2,92	2,28
Skambučio užbaigimas, ne piko laiku**, ct/min (be PVM)	1,21	0,92	0,62
Skambučio sudarymas, ct (be PVM)	2,63	1,66	0,69
Skambučio užbaigimas, nediferencijuojant pagal paslaugų suteikimo laiką, ct/min (be PVM)	3,67	2,78	1,89
<i>Tinklus sujungiant nacionaliniame tinklų sujungimo taške</i>			
Skambučio užbaigimas susietas su II tipo nacionaliniu tranzitu, piko laiku, ct/min (be PVM)	5,42	4,84	4,26
Skambučio užbaigimas susietas su II tipo nacionaliniu tranzitu, ne piko laiku, ct/min (be PVM)	2,79	1,98	1,16
Skambučio sudarymas, ct (be PVM)	2,63	1,66	0,69
Skambučio užbaigimas, susietas su II tipo nacionaliniu tranzitu, nediferencijuojant pagal paslaugų suteikimo laiką, ct/min (be PVM)	5,42	4,35	3,28
*Piko laikas: nuo 8.00 iki 20.00 val. darbo dienomis.			
**Ne piko laikas: nuo 20.00 iki 8.00 val. darbo dienomis, visą parą poilsio ir švenčių dienomis.			

4.2. nuo dienos, kai įsigalios Tarnybos sprendimas, kuriuo bus nustatytos kainos, apskaičiuotos pagal EK rekomendacijoje dėl skambučių užbaigimo tarifų reguliavimo numatytą sąnaudų apskaitos metodiką, t. y. atsižvelgiant į efektyviai konkurencinėje rinkoje veikiančio ūkio subjekto patiriamas einamojo periodo sąnaudas, kurių būtų išvengta skambučių užbaigimo paslaugos neteikiant trečiosioms šalims, ir taikant modeliavimo būdą „iš apačios į viršų“ (angl. „*Bottom-up*“), pagrįstą ilgojo laikotarpio padidėjimo sąnaudomis (angl. *Long Run Incremental Cost*) (toliau - LRIC) apskaitos modeliu (pagrindinis tinklas turėtų būti modeliuojamas naujos kartos tinklo (angl. *Next Generation Network*) pagrindu), neviršyti Tarnybos nustatytų skambučių užbaigimo TEO LT, AB Tinkle paslaugų kainų;

4.3. tuo atveju, jei Tarnyba iki 2012 m. gruodžio 31 d. nesuformuos LRIC apskaitos modelio pagal EK rekomendacijoje dėl skambučių užbaigimo tarifų reguliavimo numatytą sąnaudų apskaitos metodiką, nuo 2013 m. sausio 1 d. iki 2014 m. liepos 1 d. neviršyti skambučių užbaigimo TEO LT, AB Tinkle paslaugos kainų, Tarnybos apskaičiuotų atsižvelgiant į kitų valstybių patirtį (angl. *Benchmarking*) metodą, t. y. atsižvelgus į Europos Sąjungos valstybių narių, iki 2012 m. gruodžio 31 d. įgyvendinusių EK rekomendacijoje dėl skambučių užbaigimo tarifų reguliavimo numatytą sąnaudų apskaitos metodiką, gautų rezultatų (taikomų kainų) vidurkį;

4.4. kiek tai susiję su skambučių užbaigimo TEO LT, AB Tinkle paslaugų teikimu susijusiomis priemonėmis, kai ūkio subjektas TEO LT, AB, yra sujungęs savo Tinklą su kito operatoriaus viešuoju telefono ryšio tinklu, ūkio subjektas TEO LT, AB privalo nereikalauti kito operatoriaus mokėti už su skambučių užbaigimo TEO LT, AB Tinkle paslaugų teikimu susijusias

priemonės, t.y. ūkio subjektas TEO LT, AB sąnaudas, susijusias su skambučių užbaigimo TEO LT, AB Tinkle paslaugų teikimu susijusiomis priemonėmis, išskyrus ryšių liniją, dengia pats. Operatoriui, sujungusiam viešąjį telefono ryšio tinklą su TEO LT, AB Tinklu, nustačius užmokesčius už su balso skambučių užbaigimo to operatoriaus viešajame telefono ryšio tinkle susijusias priemones, TEO LT, AB gali nustatyti analogiškus užmokesčius.

4.5. Kiek tai susiję su tinklų sujungimui naudojama ryšių linija, jungiančia TEO LT, AB Tinklą su kito operatoriaus viešuoju telefono ryšio tinklu:

4.5.1. TEO LT, AB privalo leisti įrengti bei teikti ryšių liniją viešąjį telefono ryšio tinklą su TEO LT, AB ketinančiam sujungti (ar sujungusiam) operatoriui (arba šio operatoriaus pasirinktam trečiajam asmeniui), jei jo siūloma ryšių linijos įrengimo bei teikimo kaina yra mažesnė negu kaina, už kurią šią ryšių liniją įrengti bei teikti siūlo TEO LT, AB;

4.5.2. padengti 50 procentų ryšių linijos įrengimo ir teikimo sąnaudų.

5. N u s t a t a u, jog šis įsakymas įsigalioja 2010 m. sausio 1 d.

6. I n f o r m u o j u, kad šis įsakymas gali būti apskūstas Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo (Žin., 1999, Nr. 13-308; 2000, Nr. 85-2566) nustatyta tvarka ir terminais.

7. N u r o d a u šį įsakymą paskelbti Tarnybos interneto svetainėje.

Direktorius

Tomas Barakauskas